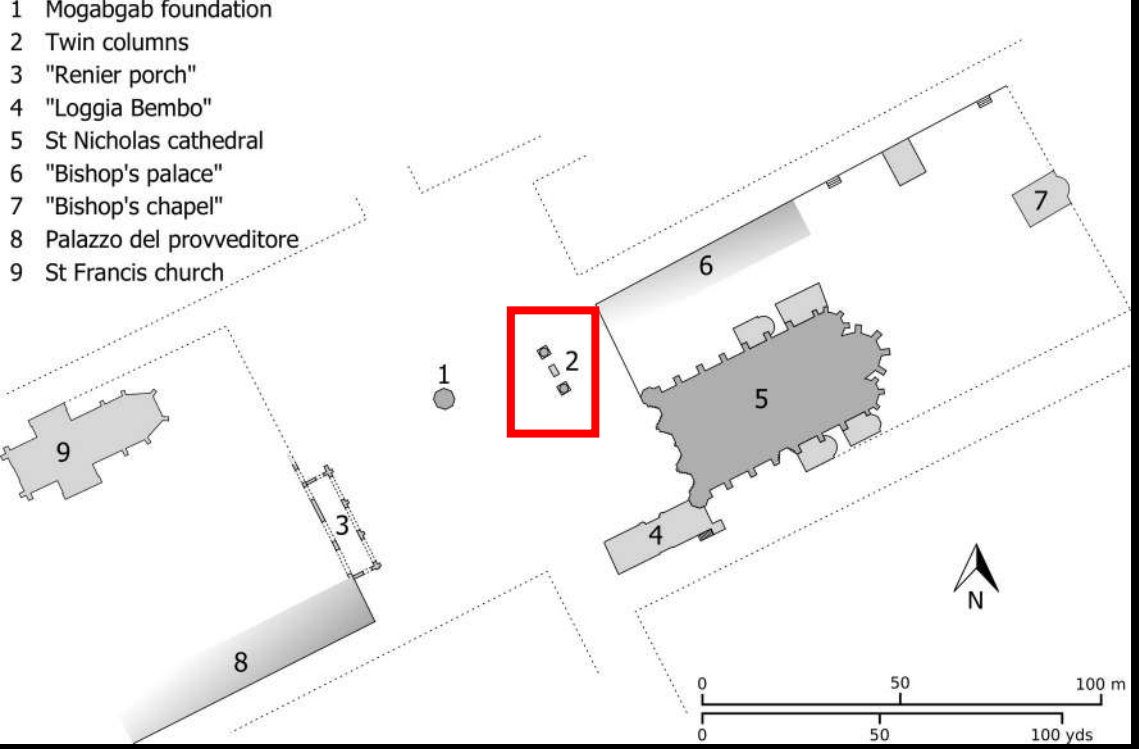
Η Αφροδίτη συναντά τον Γοδεφρείδο de Bouillon

Μια (πολύ) σύντομη ιστορία της μεσαιωνικής πόλης της Αμμοχώστου μέσα από τα μνημεία της

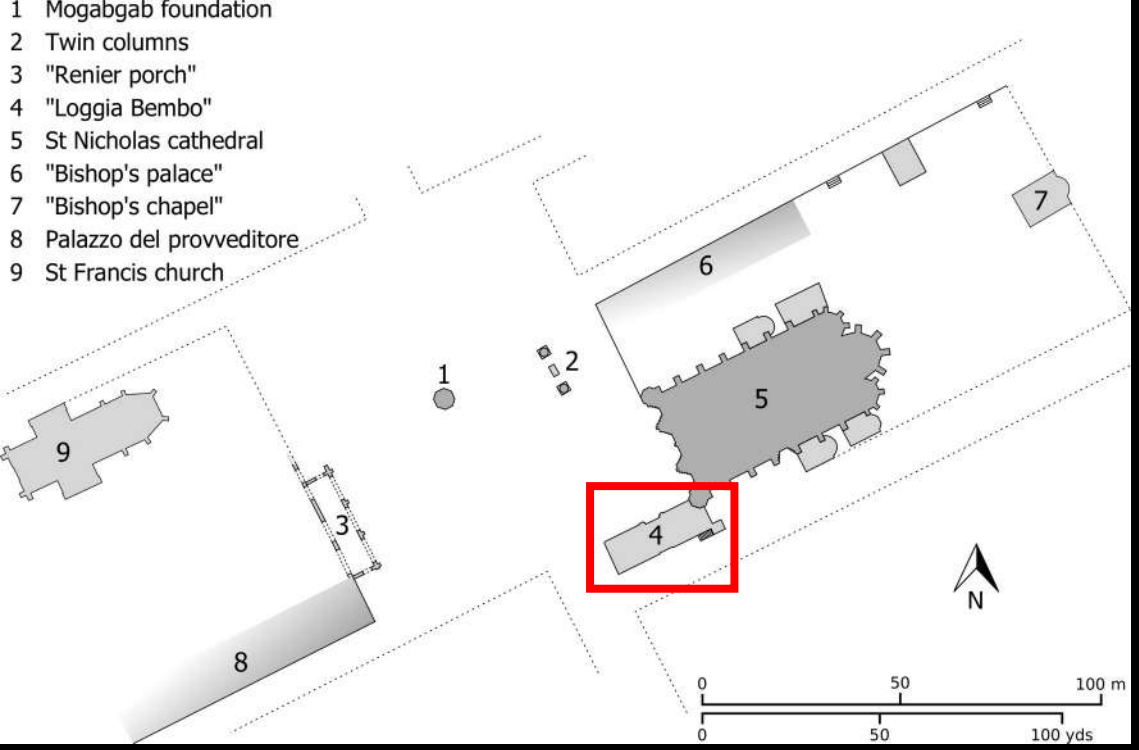
Μιχάλης Ολύμπιος
Πανεπιστήμιο Κύπρου

Αμμόχωστος, κεντρική πλατεία, σχεδιαστική αναπαράσταση μνημειακής τοπογραφίας περ. 1550-60 (άνω αριστερά), «Τάφος της Αφροδίτης» (κάτω αριστερά) και δίδυμοι κίονες μπροστά από οθωμανικό μεντρεσέ (δεξιά)

Αμμόχωστος, κεντρική πλατεία, σχεδιαστική αναπαράσταση μνημειακής τοπογραφίας περ. 1550-60 (άνω αριστερά), «Loggia Bembo» (κάτω αριστερά) και λεπτομέρεια εντοιχισμένου θυρεού του οίκου Bembo (δεξιά)

Αμμόχωστος, κεντρική πλατεία, δίδυμοι γρανιτένιοι κίονες μπροστά από οθωμανικό μεντρεσέ

Βενετία, Piazzetta San Marco, γενική άποψη προς τον μόλο με δίδυμους γρανιτένιους κίονες

Αμμόχωστος, κεντρική πλατεία, «Loggia Bembo», πύλη προς την πλατεία (αριστερά) και Βενετία, Piazza San Marco, Torre dell'Orologgio (δεξιά)

Αμμόχωστος, κεντρική πλατεία, «Τάφος της Αφροδίτης» (άνω αριστερά) και αρχαία μαρμάρινα *spolia* από τη Σαλαμίνα [ο θυρεός των Bembo, δεξιά, λαξεύθηκε σε β' φάση το 1547-49]

Βενετία, Piazza San Marco, Loggetta (Jacopo Sansovino, 1537-49)

Jacopo Sansovino *και εργαστήριο, Η Αφροδίτη της Κύπρου* (Βενετία, Loggetta)

Αμμόχωστος, λεπτομέρειες της πύλης της «Loggia Bembo» (αριστερά) και των πυλών του καθεδρικού του Αγ. Νικολάου (δεξιά)

Le sabmedy XXX jour de septembre […] *retournames veoir et visiter la grande esglise cathédrale, queste belle et puissante a mervelle, érigée en lhonneur monseigneur sainct Nicolas. Et la fict faire, hault et puissant prince Godeffroy de Billon, roy de Jhérusalem durant le temps de la passion Notre Seigneur, laquelle sonna pour le toxain quant on menoit Jésuscrist crucifier.*

«Το Σάββατο 30 Σεπτεμβρίου […] επιστρέψαμε για να δούμε και να επισκεφθούμε τον μεγάλο καθεδρικό ναό, ο οποίος ήταν θαυμαστά όμορφος και στιβαρός και είχε ανεγερθεί προς τιμήν του Αγ. Νικολάου. Και είχε ορίσει την κατασκευή του ο πανίσχυρος πρίγκιπας Γοδεφρείδος de Bouillon, βασιλιάς των Ιεροσολύμων, στα χρόνια του Πάθους του Κυρίου, και μάλιστα οι καμπάνες του ήχησαν τη στιγμή που οδηγείτο ο Ιησούς Χριστός στον σταυρό».

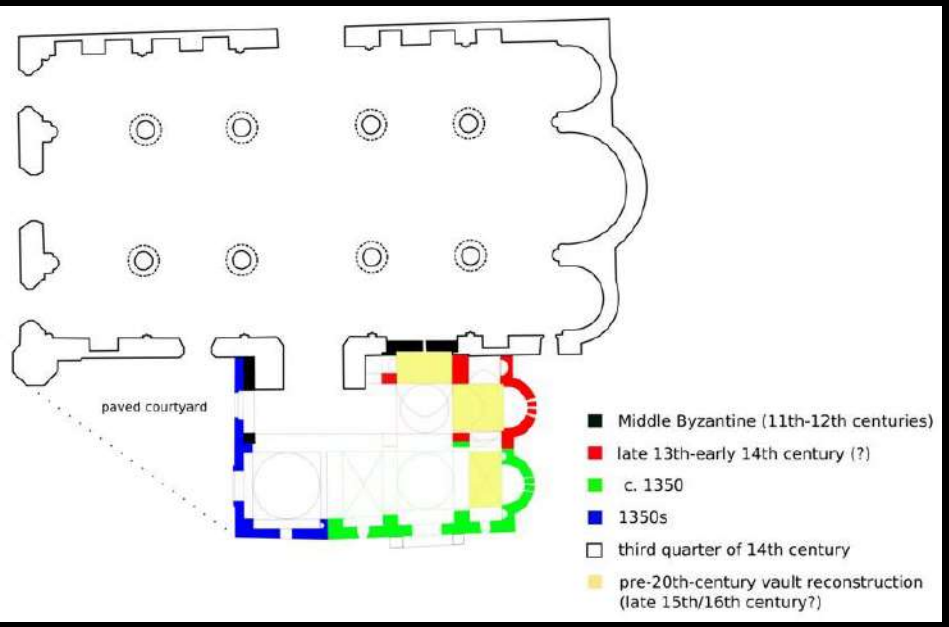
-Jean-Paul Bonnin, «Récit de voyage: Le pèlerinage à Jérusalem de Dom Loupvent. Manuscrit de 1531», αδημοσίευτη διατριβή μάστερ, 2 τ. (Université de Tours, 1976), 1:164.

Η εντός των τειχών πόλη της Αμμοχώστου ιδωμένη από δορυφόρο (Google Maps)

Αμμόχωστος, Άγ. Γεώργιος των Ελλήνων, γενική άποψη από ΝΑ

Αμμόχωστος, Άγ. Γεώργιος των Ελλήνων, κάτοψη με ένδειξη αρχιτεκτονικών φάσεων (αριστερά) και γενικές απόψεις του συμπλέγματος βυζαντινότροπων ναϊσκων στα Ν της βασιλικής (δεξιά, 11ος/12ος αι. [;] – 14ος αι.)

Χάρτης των σταυροφορικών κρατιδίων της συροπαλαιστινιακής ακτής σε φάση πλήρους ανάπτυξης (περ. μέσα 12ου αι.)

Konrad Grünemberg, *Άποψη της Αμμοχώστου*, 1486 (Καρλσρούη, Badische Landesbibliothek, Cod. St. Peter pap. 32)

Αμμόχωστος, Φραγκισκανικός ναός, γενικές απόψεις εξωτερικού (από ΝΑ, κάτω αριστερά) και εσωτερικού (προς Α, κάτω δεξιά)

Καρμηλίτες

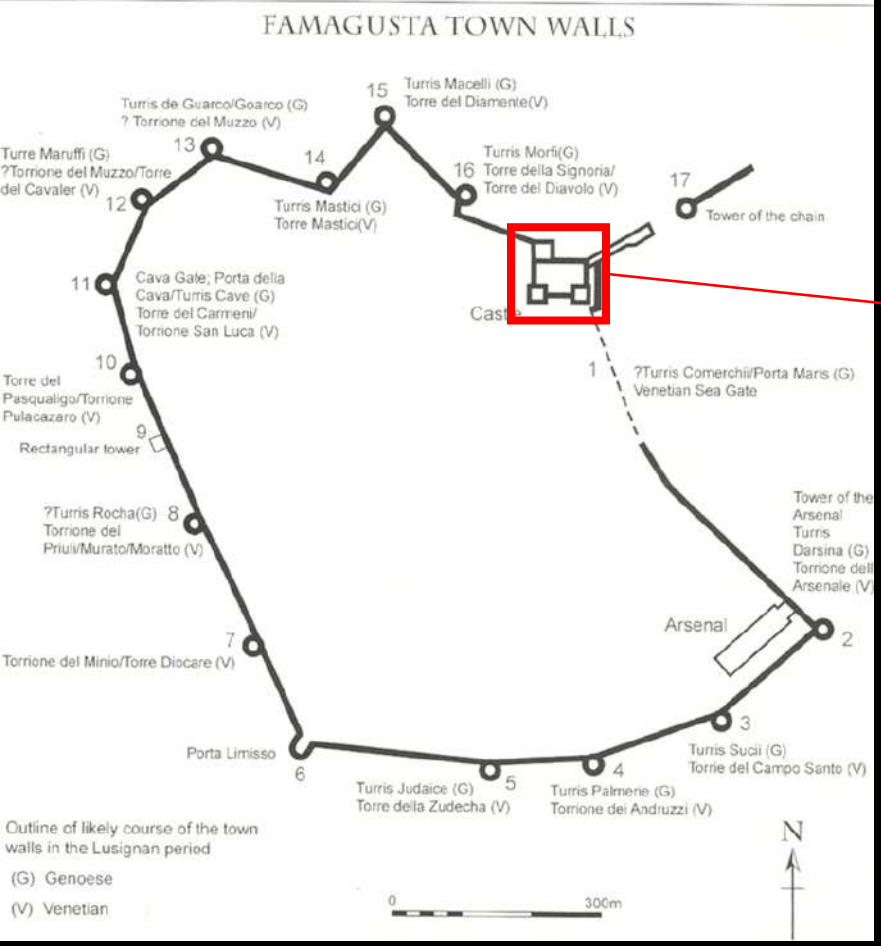
Δομινικανοί

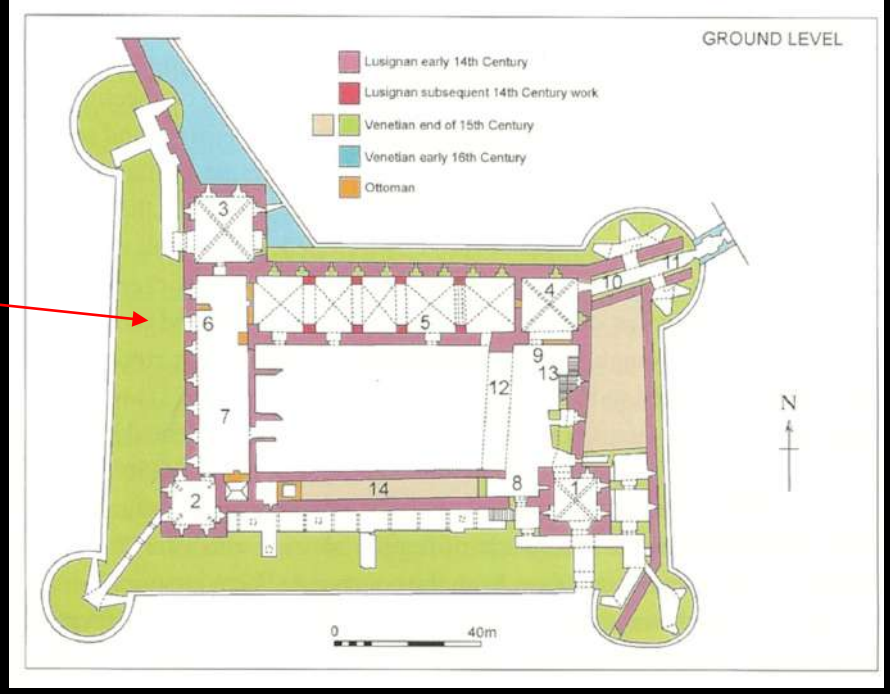
Αυγουστινιανοί Ερημίτες (;)

Αμμόχωστος, Καρμηλιτικός ναός, γενικές απόψεις εξωτερικού (από ΒΔ, κάτω αριστερά) και εσωτερικού (προς Α, δεξιά)

Αμμόχωστος, μεσαιωνικές οχυρώσεις: τείχη (κάτοψη άνω αριστερά) και οχυρό (κάτοψη άνω δεξιά και άποψη εσωτερικής αυλής κάτω δεξιά)

Αμμόχωστος, Τέμενος Lala Mustafa Paşa (πρώην λατινικός καθεδρικός Αγ. Νικολάου), γενική άποψη εσωτερικού προς Α (κάτω αριστερά) και Δ πρόσοψη (δεξιά)

Αμμόχωστος, λατινικός καθεδρικός Αγ. Νικολάου, γενική άποψη εξωτερικού από ΝΑ

Κολωνία, καθεδρικός Αγ. Πέτρου και Παναγίας, αεροφωτογραφία από ΝΑ

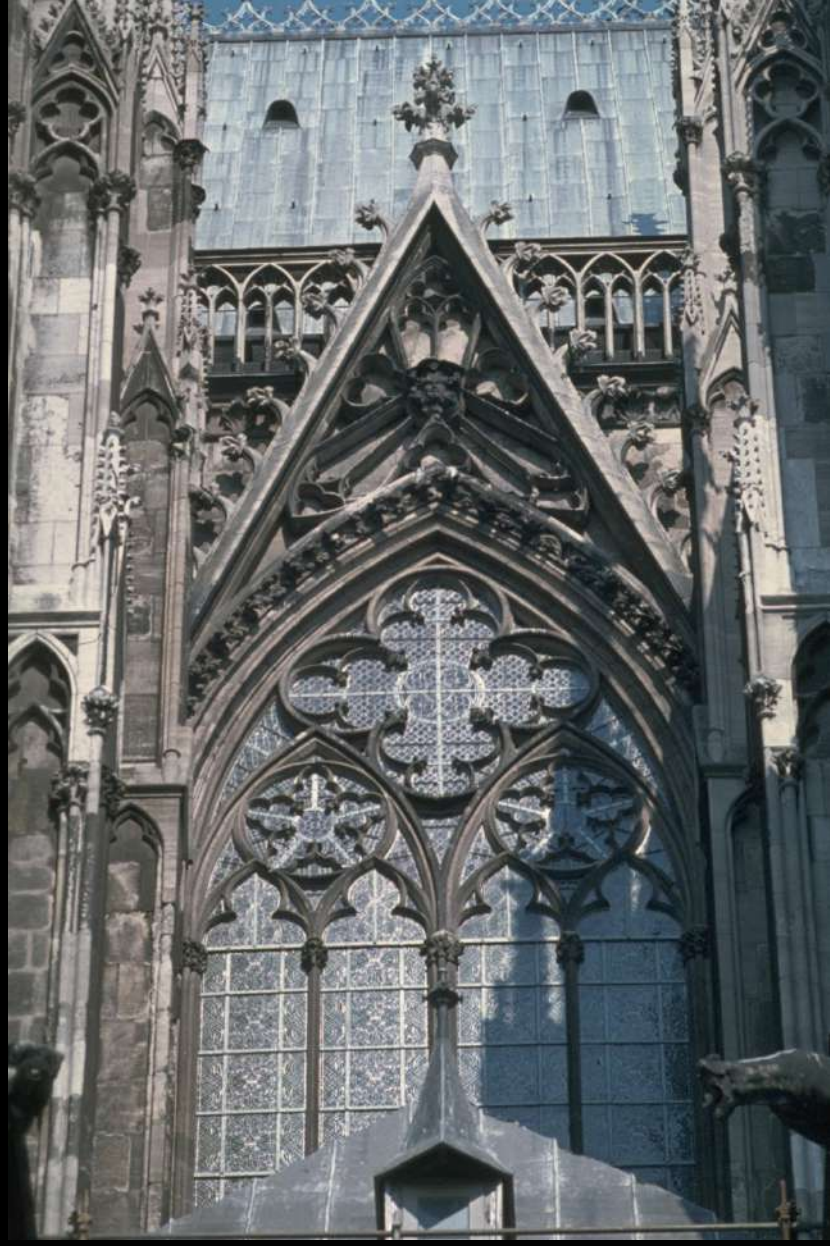

Αμμόχωστος, καθεδρικός Αγ. Νικολάου, παράθυρο φωταγωγού αψίδας

Κολωνία, καθεδρικός Αγ. Πέτρου και Παναγίας, φωταγωγός ιερού

Αμμόχωστος, καθεδρικός Αγ. Νικολάου, κεντρική πύλη Δ πρόσοψης

Κολωνία, καθεδρικός Αγ. Πέτρου και Παναγίας, παράθυρο φωταγωγού

Αμμόχωστος, αταύτιστοι ναοί α’ μισού 14ου αι.: «Άγ. Γεώργιος των Λατίνων» (άνω αριστερά), «Αταύτιστος Ναός αρ. 14» (άνω δεξιά), «Αταύτιστος Ναός αρ. 15» (κάτω δεξιά)

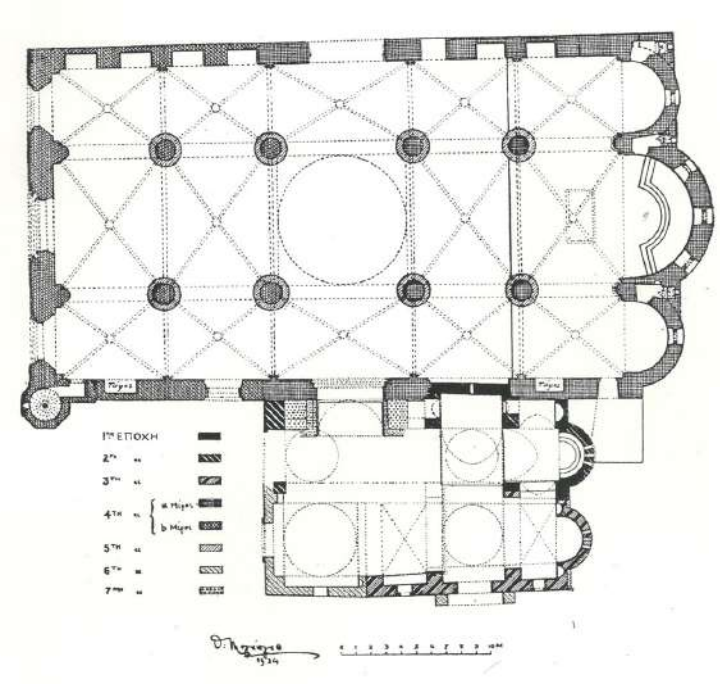

Αμμόχωστος, Άγ. Γεώργιος των Ελλήνων (άνω δεξιά) και Άγ. Πέτρος και Παύλος των Νεστοριανών (κάτω δεξιά)

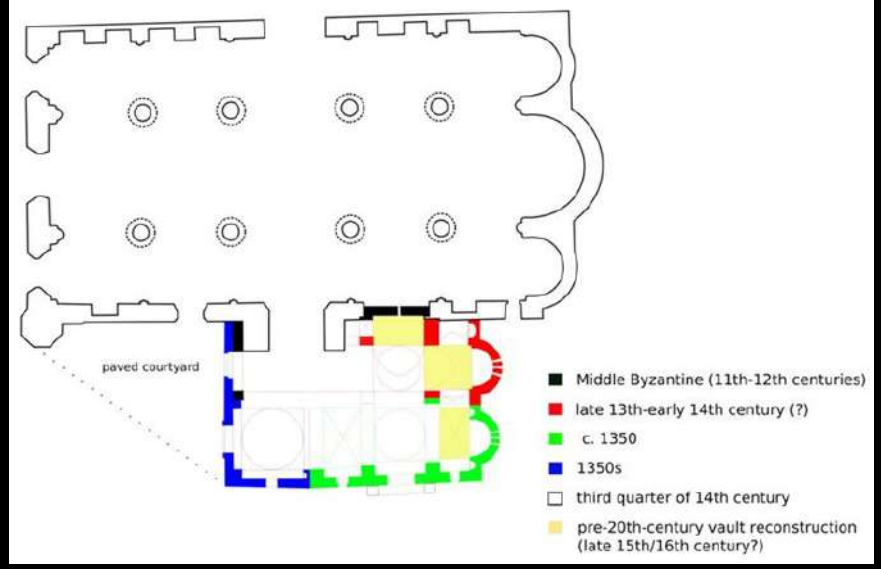
Αμμόχωστος, Τέμενος Sinan Paşa (πρώην νεστοριανός καθεδρικός Αγ. Πέτρου και Παύλου), γενική άποψη εσωτερικού προς Α (αριστερά) και Δ πρόσοψη (δεξιά)

Κάτοψη Αγ. Γεωργίου των Ελλήνων (Τ. Mogabgab, 1934)

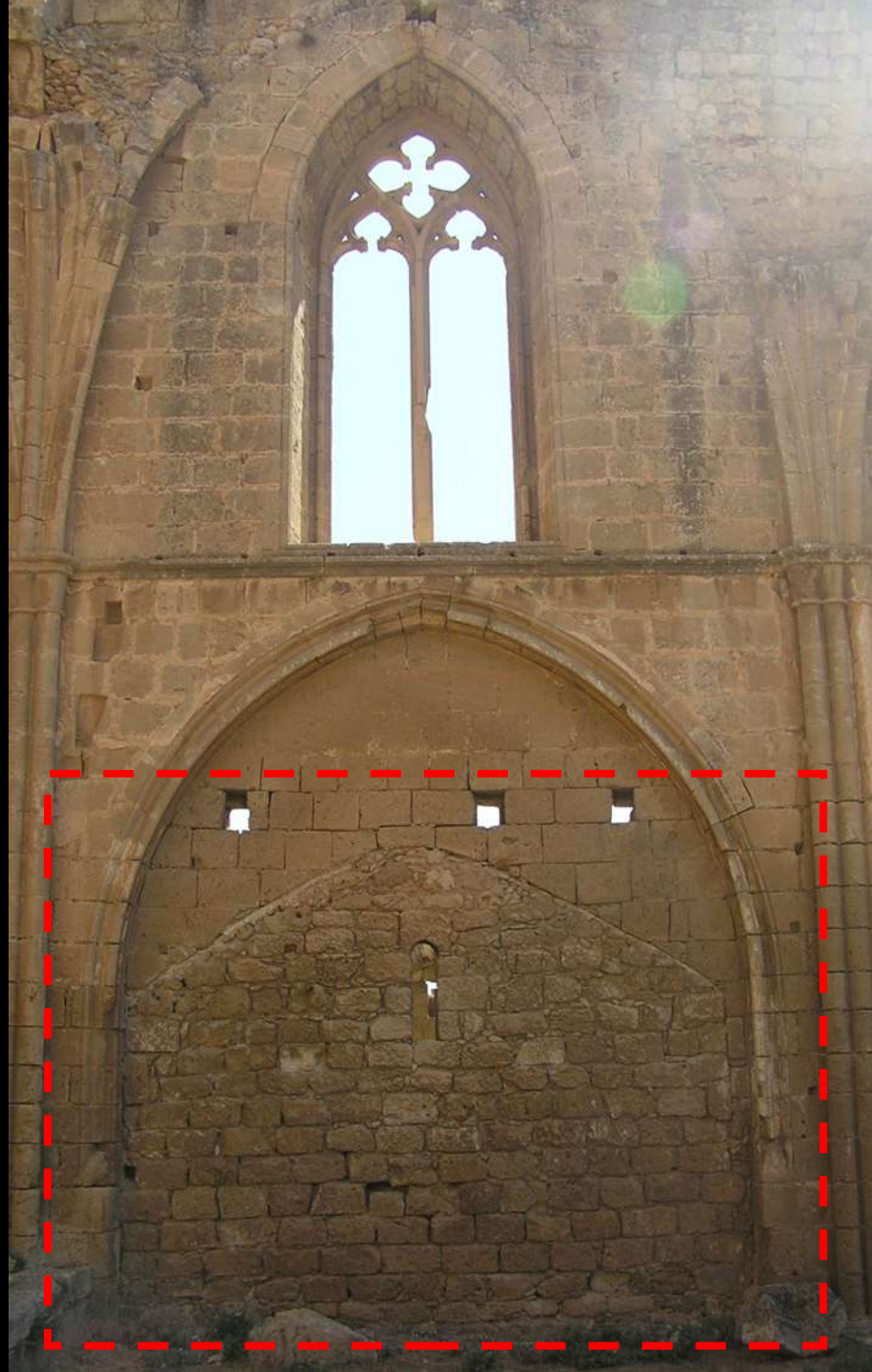
Τρισδιάστατο μοντέλο Αγ. Γεωργίου των Ελλήνων (Sven J. Norris, 2013)

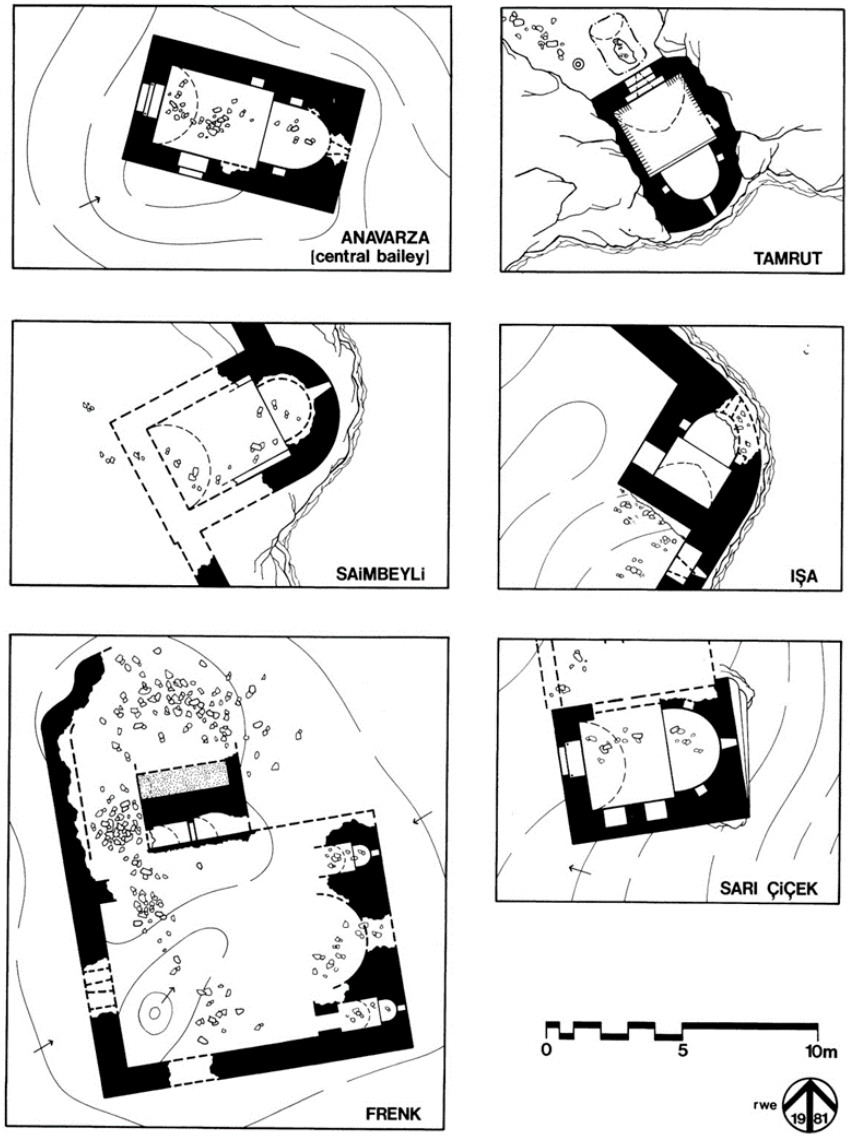
Αμμόχωστος, Άγ. Γεώργιος των Ελλήνων, ενσωμάτωση του συγκροτήματος ναΐσκων στο Ν τοίχο της βασιλικής

Αμμόχωστος, Αρμενική Εκκλησία, γενική άποψη από ΝΑ

Κατόψεις αρμενικών ναών και παρεκκλησιών στην Αρμενική Κιλικία

2. Turkey, Cilicia, Armenian Churches and Chapels

Αμμόχωστος, Άγ. Πέτρος και Παύλος (αριστερά) και Άγ. Γεώργιος των Ελλήνων (δεξιά)

Βύβλος, καθεδρικός (12ος αιώνας)

Ανάγλυφη πλάκα με θυρεό των Λουζινιανών (Λευκωσία, Μουσείο Λαϊκής Τέχνης)

Ο θυρεός των Ιεροσολύμων μεταξύ Λουζινιανών και Ανδεγαυών

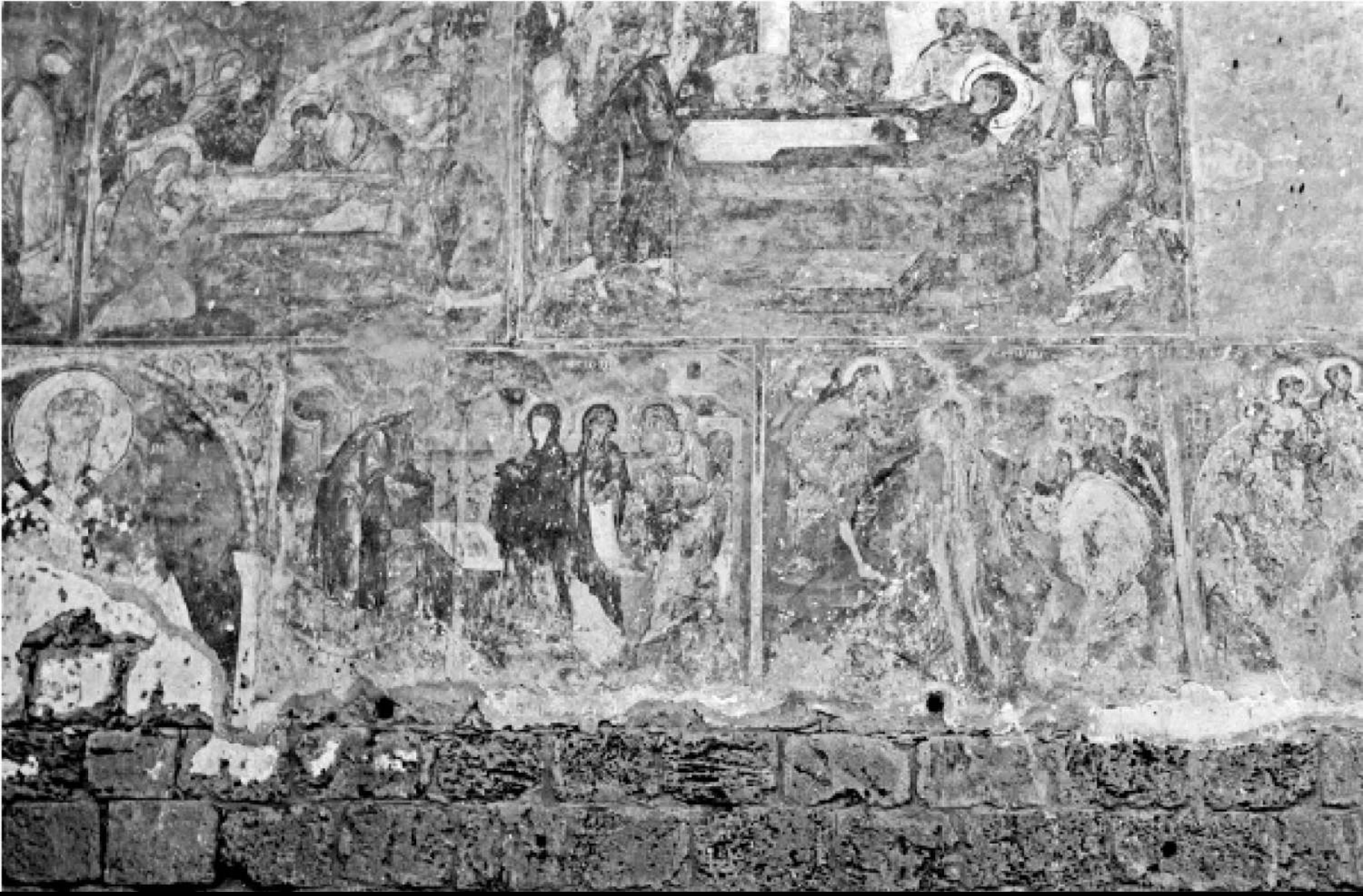

Simone Martini, *Ο Άγ. Λουδοβίκος της Τουλούζης στέφει τον Ροβέρτο Α' τον Ανδεγαυό*, περ. 1319 (Νεάπολη, Museo di Capodimonte)

Αμμόχωστος, Άγ. Γεώργιος των Ελλήνων, Ν αψίδα, *Συλλειτουργούντες ιεράρχες* (β' μισό 14ου αι.)

Αμμόχωστος, Άγ. Γεώργιος των Ελλήνων, Δ πρόσοψη, *Σταύρωση* (β' μισό 14ου αι.)

Αμμόχωστος, Αγ. Άννα (πρώην λατινικός ναός), Ν τοίχος, χριστολογικός κύκλος και *Έλληνας επίσκοπος* (*Άγ. Επιφάνιος*;), ύστερος 14ος / πρώιμος 15ος αι.

Αμμόχωστος, Άγ. Γεώργιος Εξορινός (πρώην συριακός ναός), *Απόστολος Φίλιππος* (;), τελευταίο τέταρτο 14ου αι.

Αμμόχωστος, Άγ. Γεώργιος Εξορινός (πρώην συριακός ναός), Ν κλίτος, Δ τοίχος, *Άγ. Βίκτωρ και Άγ. Μηνάς*, τελευταίο τέταρτο 14ου αι.

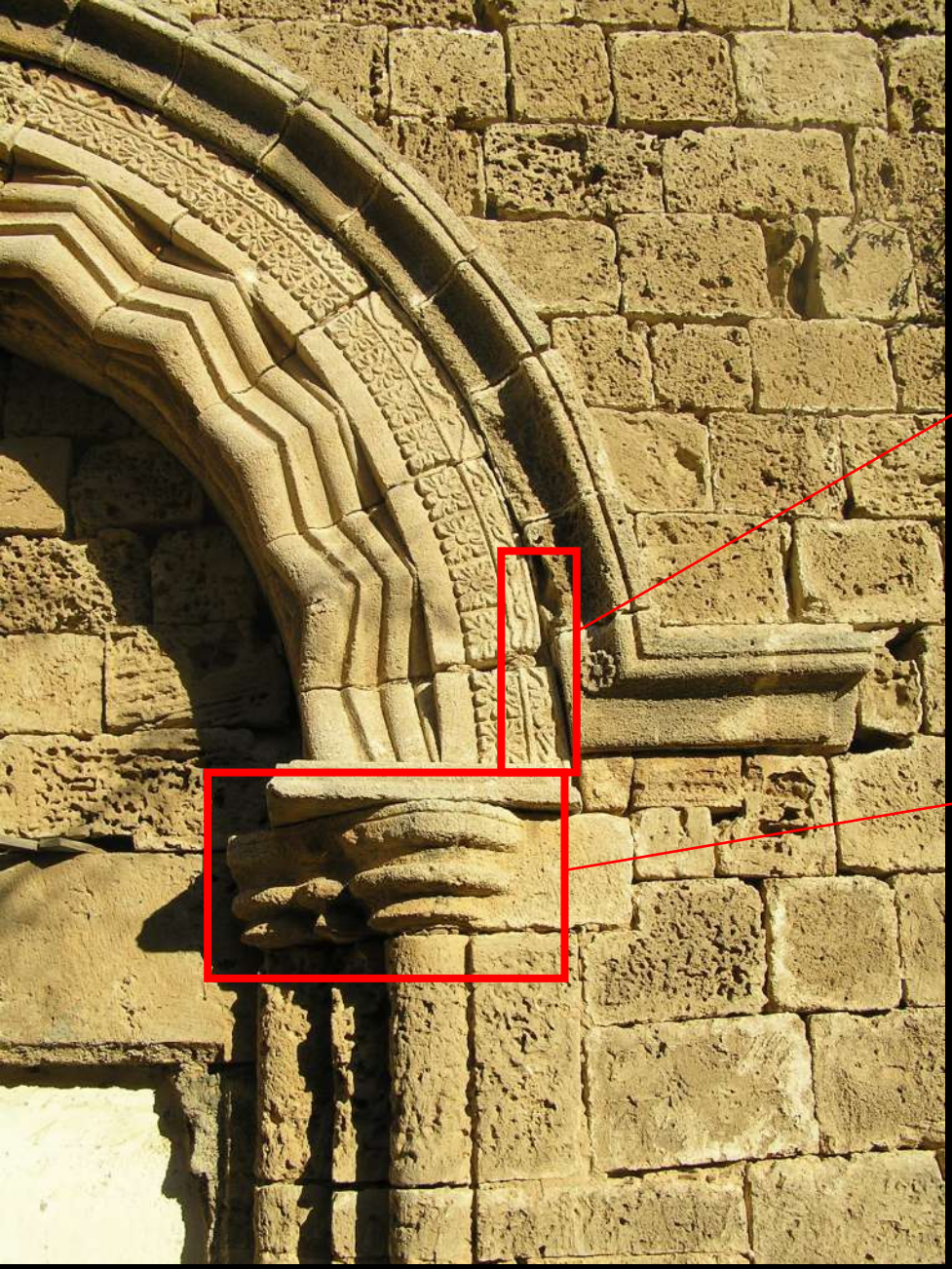
Λευκωσία, Κονάκι (τρίτο βασιλικό παλάτι) άποψη του πυλώνα εισόδου από την εσωτερική αυλή (φωτό: Camille Enlart, 1896)

Λευκωσία, Μουσείο Λίθινων Αρχιτεκτονικών Μελών, εντοιχισμένο παράθυρο από τον πυλώνα του Κονακιού

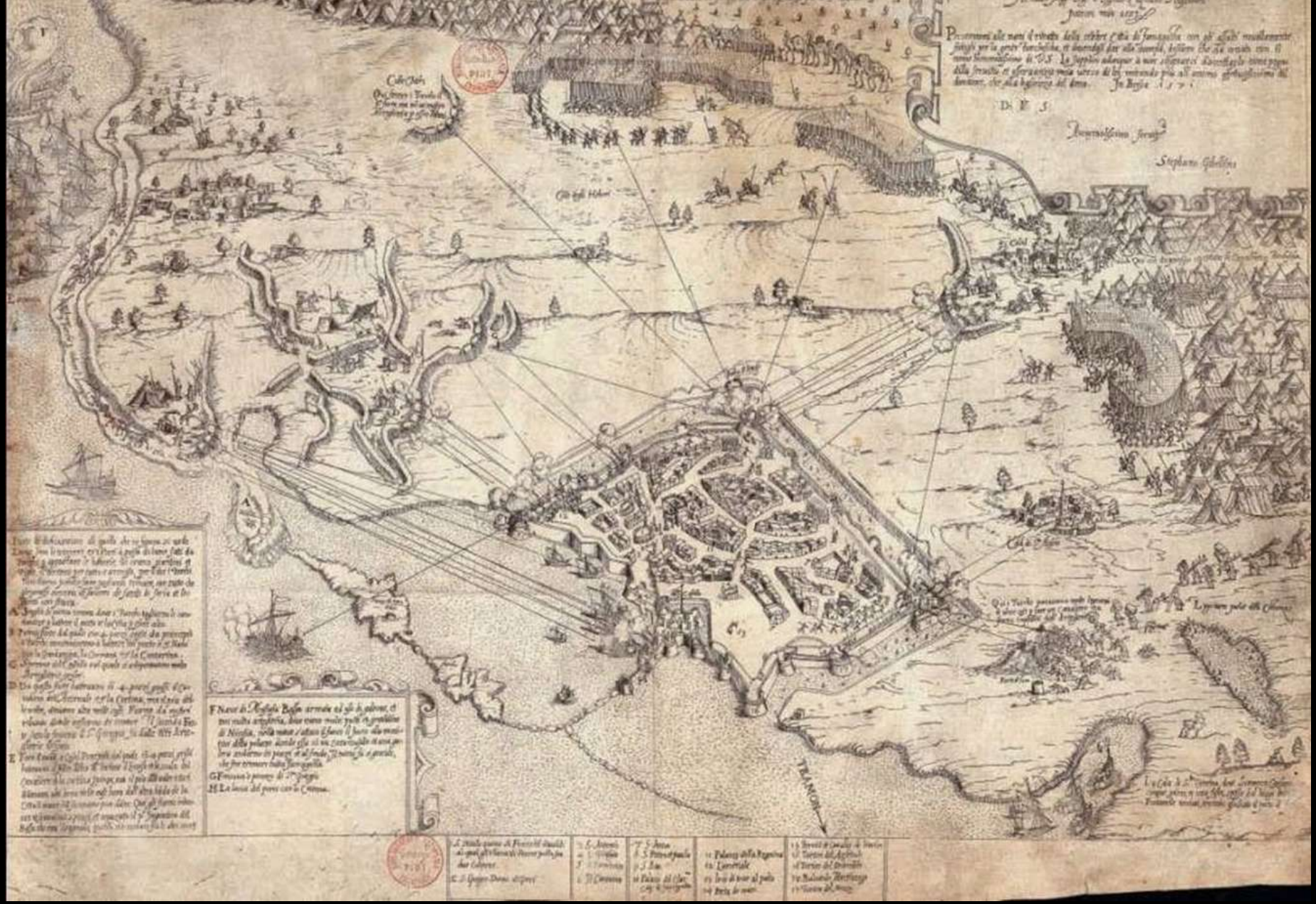
Αμμόχωστος, Τέμενος των Βυρσοδεψών (Tabakhane Camii), εξωτερική άποψη της αψίδας (αριστερά) και γενική άποψη εσωτερικού προς Α (δεξιά)

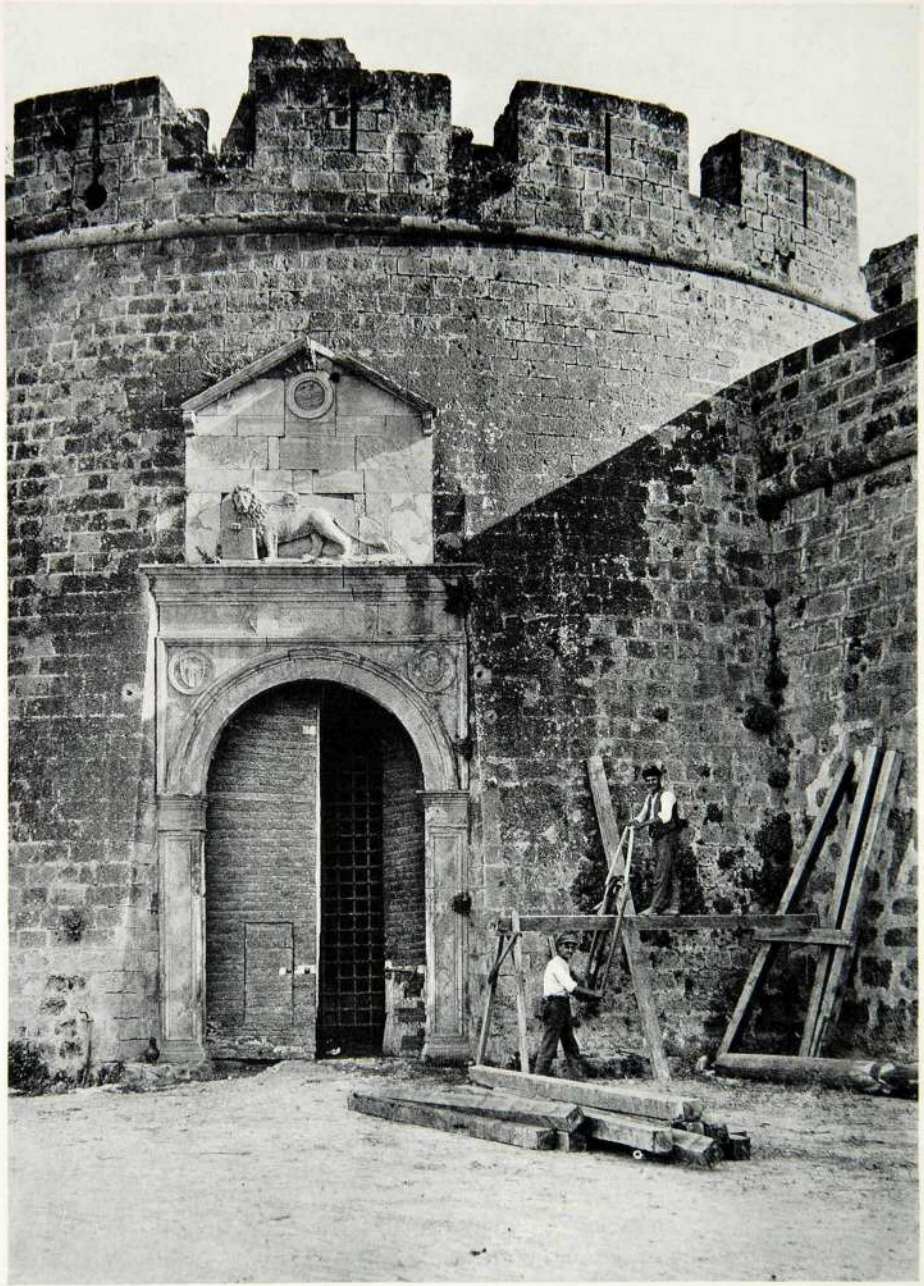

Συγκρίσεις διακοσμητικών λεπτομερειών της Δ πύλης του Τεμένους των Βυρσοδεψών με αντίστοιχες στην περίστυλη αυλή του Νοσοκομείου των Ιπποτών στη Ρόδο (15ος αι.)

Stefano Gibellino, *Η οθωμανική πολιορκία της Αμμοχώστου* (Brescia, 1571)

THE LION OF ST. MARK KEEPS LONELY VIGIL AT FAMAGUSTA

Αμμόχωστος, Πύλη της Θάλασσας (1495-96)

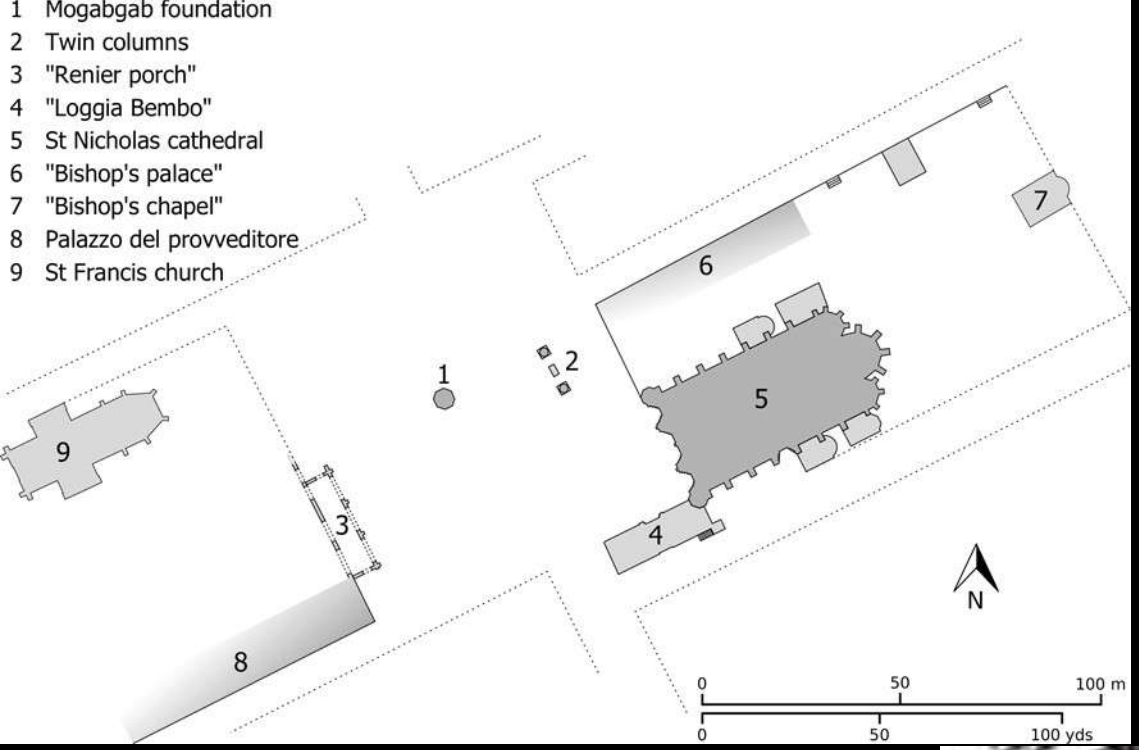

Βενετία, Porta dell'Arsenale (1459-60)

Αμμόχωστος, Τέμενος Mustafa Paşa, γενική άποψη Ν πλευράς και λεπτομέρεια Β πύλης

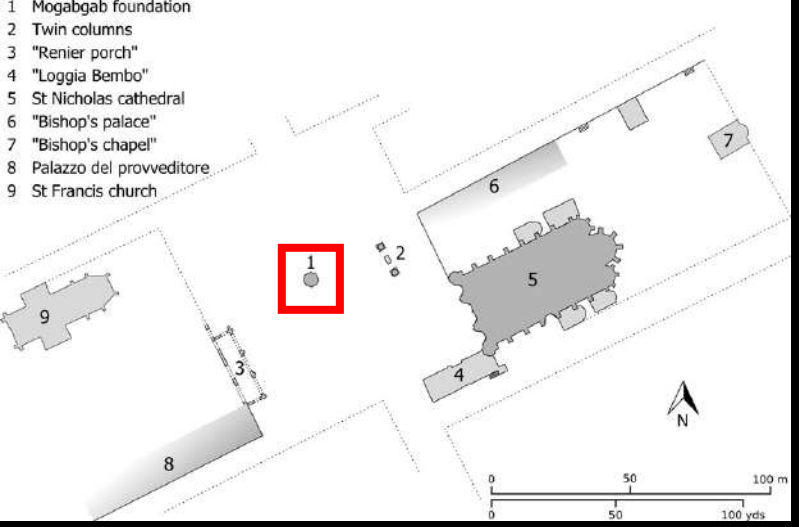
Αμμόχωστος, κεντρική πλατεία, σχεδιαστική αναπαράσταση μνημειακής τοπογραφίας περ. 1550-60 (Petras και Ritter, 2019)

Η κεντρική πλατεία της Αμμοχώστου το 1571 (λεπτομέρεια από την *Οθωμανική πολιορκία* του Gibellino)

Αμμόχωστος, κεντρική πλατεία, Παλάτι του Προβλεπτή (Palazzo del Provveditore), προστώο (1552-54)

Αμμόχωστος, κεντρική πλατεία, σχεδιαστική αναπαράσταση μνημειακής τοπογραφίας περ. 1550-60 (Petras και Ritter, 2019)

Αγία Νάπα, μοναστήρι, κρήνη στην εσωτερική αυλή (16ος αι.)

Francis Vyvyan Jago Arundale, *Η κεντρική πλατεία της Αμμοχώστου*, 1833 (Λευκωσία, CVAR, Συλλογή Κώστα και Ρίτας Σεβέρη)